

Needs and Attitudes towards the Field Work of the Faculty of Communication Sciences Students, Prince of Songkla University

Jirajin Maneesri

M.Sc. (Agribusiness), Policy and Planning Analyst

Division of Educational Service, Pattani Presidents's Office, Prince of Songkla University.

E-mail: mjirajin@bunga.pn.psu.ac.th

Abstract

This research was intended to study the students' needs and attitudes towards the field work and to compare the attitudes by variables: studying levels, religions, parents' education, parents' occupations, parents' incomes, and the students' monthly expenses. The results of the analysis showed that: Overall, the students had good level of attitudes for the field work (average 4.13) and the comparative result was shown that the students had the very good level of attitudes at issue, field work is the main activity; useful for their occupation experience. The comparison of attitudes on field work found that their studying levels and their parents' occupations had significant difference at the level of 0.05. Most of the students needed field works at 42.90 percent and thought that places for field work was important at high level (61.90 percent). The types of work they needed for field work at very high level were work design and TV media production (27.40 percent).

Keywords: attitudes, field work needs, Faculty of Communication Sciences, self development, students.

ความต้องการและทัศนคติต่อการฝึกงานของนักศึกษา คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จิระจินต์ มณีศรี

วท.ม. (ธุรกิจเกษตร), เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: mjirajin@bunga.pn.psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน และเปรียบเทียบทัศนคติต่อการฝึกงานจำแนกตามตัวแปรชั้นปี ศาสนา วุฒิการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่า ในภาพรวมทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13) โดยนักศึกษามีทัศนคติสูงสุดระดับดีมากในประเด็นการฝึกงานเป็นกิจกรรมหลักสำคัญที่ช่วยสร้างประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อการฝึกงานในภาพรวม พบว่า นักศึกษาตามกลุ่มชั้นปี และอาชีพของบิดามารดา ที่ต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกันในบางประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกงานคิดเป็นร้อยละ 42.90 และให้ความสำคัญของสถานที่ฝึกงานในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 61.90 ทั้งนี้ ประเภทงานที่นักศึกษาต้องการฝึกปฏิบัติมากที่สุดคือ งานออกแบบและผลิตสื่อทางโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ 27.40

คำสำคัญ: การพัฒนาตนเอง, คณะวิทยาการสื่อสาร, ความต้องการการฝึกงาน, ทัศนคติ, นักศึกษา

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วส่งผลต่อความต้องการกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน ฉะนั้น ในยุคนี้คนที่มีความรู้หรือกำลังจะเข้าสู่ชีวิตการทำงานจำเป็นต้องค้นหาความรู้และฝึกประสบการณ์พิเศษนอกเหนือจากความรู้ในหลักสูตร การศึกษารวมถึงพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 ของประเทศไทยมีการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษา โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและคุณภาพคน กล่าวคือ พัฒนาคณะคนไทยให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เช่น มีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ รู้จักใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความสามารถเชิงจัดการ เห็นความสำคัญและประโยชน์ในวิทยาการสมัยใหม่ควบคู่กับภูมิปัญญาไทย ตลอดจนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้รอบรู้ทางวิชาการและสามารถเชื่อมโยงทักษะการปฏิบัติที่สัมพันธ์กันเพื่อเพิ่มพูนความสามารถเฉพาะทางได้อย่างกลมกลืน

องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามสถานการณ์ตลาดแรงงานอย่างเด่นชัด โดยจัดโครงการหรือกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและประสบการณ์หลายรูปแบบผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในแง่ธุรกิจคำตอบแทนหรือการให้เปล่าจากภาครัฐ เช่น การฝึกอาชีพของหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ ซึ่งมีทั้งการจัดนอกระบบโรงเรียน และการจัดในระบบโรงเรียน

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ได้กำหนดให้การสร้างประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกงานเป็นรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เข้ารับการฝึกหรือนักศึกษาโดยตรง ทั้งในแง่ของการเตรียมความพร้อมสู่สถานการณ์การ

ทำงานจริง และส่งผลทางอ้อมเพื่อช่วยลดปัญหาการว่างงานของแรงงานภายในประเทศ เช่น คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นสถาบันหนึ่งที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีรายวิชาสร้างเสริมฝึกประสบการณ์ในวิชาชีพกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก โดยในปีการศึกษา 2548 คณะวิทยาการสื่อสารได้ดำเนินการเรียนการสอนครบตามหลักสูตร 4 ชั้นปีในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา นิเทศศาสตร์ ซึ่งจัดกิจกรรมฝึกงานในรายวิชาสร้างเสริมฝึกประสบการณ์ในวิชาชีพให้แก่นักศึกษาเป็นปีแรก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะศึกษาเกี่ยวกับความต้องการฝึกงานของนักศึกษา เพื่อทราบข้อมูลทัศนคติที่มีต่อการฝึกงาน และการเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการฝึกงาน นำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของคณะวิทยาการสื่อสารในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อความต้องการฝึกงาน และศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน และเปรียบเทียบทัศนคติต่อการฝึกงานจำแนกตามตัวแปรชั้นปี ศาสนา วุฒิการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนของนักศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาที่มีชั้นปี ศาสนา วุฒิการศึกษาของบิดา มารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และค่าใช้จ่าย รายเดือนต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 523 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง

ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 รวมจำนวนทั้งสิ้น 84 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป โดยสร้างแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน โดยการวัดทัศนคติตามมาตราวัดของลิเคอร์ท (Likert scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 12 ข้อคำถาม ซึ่งดัดแปลงมาจากรายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัย ศิลปากร ของสายชนม์ สัจจจาณิตย์ (2547, 26) และ ตอนที่ 3 สอบถามแนวทางการพิจารณาและความต้องการฝึกงานของนักศึกษา โดยให้เลือก เติมข้อความ และจัดลำดับการเลือกในประเด็นความต้องการ ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม ในวิชาชีพและเหตุผลการเลือกฝึกงานในสถานประกอบการ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสื่อสาร ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่าการวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน มีค่าเท่ากับ 0.8067

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง และสอบถามนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 – 4 ของคณะวิทยาการสื่อสาร ปีการศึกษา 2548 แบ่งเป็นชั้นปีที่ 3 จำนวน 34 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 50 คน และสามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ได้ครบจำนวน 84 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติประมวลผลสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยหาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อความต้องการฝึกงานกับตัวแปรชั้นปี และหาค่าการทดสอบเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อความต้องการฝึกงานกับตัวแปรศาสนา วุฒิการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และค่าใช้จ่ายรายเดือนของนักศึกษา และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตามกระบวนการที่เรียกว่า การทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) (สรชัย พิศาลบุตร, 2542, 227-229)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเลือกเรียงจัดอันดับความสำคัญของความต้องการพัฒนาตนเองจากการฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

5. เกณฑ์ในแปลผลค่าเฉลี่ย

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, 100)

ระดับคะแนนเฉลี่ย	แปลผลระดับทัศนคติ
4.51 – 5.00	มีทัศนคติระดับดีมาก
3.51 – 4.50	มีทัศนคติระดับดี
2.51 – 3.50	มีทัศนคติระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีทัศนคติระดับไม่ดี
1.00 – 1.50	มีทัศนคติระดับไม่ดีอย่างมาก

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษา

ในชั้นปีที่ 3 - 4 คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 84 คน เป็นนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ทั้งหมด มีอายุระหว่าง 20-23 ปี โดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 76.20 และภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ร้อยละ 76.20 สภาพครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่มีบิดาวุฒิ การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 41.67 บิดามีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 23.81 ในขณะที่มารดามีวุฒิการศึกษาระดับ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 53.57 โดยประกอบ อาชีพเป็นเจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.38 และมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 22.62 สำหรับการอุปการะด้านการเงินเพื่อการ ศึกษาของนักศึกษาส่วนใหญ่ได้มาจากบิดามารดาร้อยละ 38.10 นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อเดือน ระหว่างการศึกษา ไม่รวมค่าหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน และค่าบำรุงการศึกษาอยู่ระหว่าง 3,001-5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 45.24

2. ระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน

ในภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติต่อการฝึกงานที่ ระดับค่าเฉลี่ยระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13 โดยทัศนคติต่อการฝึกงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประเด็นที่ 1 “การฝึกงานเป็นกิจกรรมหลักสำคัญที่ช่วย สร้างประสบการณ์ วิชาชีพในสาขาวิชา (ตามความสนใจ) ที่ศึกษา” มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 รองลงมาเป็น ประเด็นที่ 4 “การฝึกงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยเตรียม ความพร้อมแก่นักศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาไปสู่ สถานการณ์การทำงานจริง” และประเด็นที่ 5 “การฝึกงาน เป็นสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้” มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากัน คือ 4.56 จากประเด็นดังกล่าวจะสังเกตได้ว่า นักศึกษามองเห็นคุณประโยชน์และแนวทางการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เพื่อค้นหาการพัฒนาตนเองและ เตรียมพร้อมที่จะประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องข้อความ สนับสนุนเกี่ยวกับการฝึกงานในความหมายของ สบสันต์

อุตฤกษ์ และคณะ (2535, 9) ให้ไว้ว่า การฝึกงานเป็น กระบวนการที่จะทำให้ นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับ การฝึกได้มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์ และ ทักษะในการทำงาน เพื่อการเตรียมความพร้อมในการ ก้าวไปสู่โลกของการประกอบอาชีพ และเป็นประเด็น ที่บอกถึงความตั้งใจของนักศึกษาที่ต้องการรู้จักหรือ ค้นหาความสามารถของตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและ พัฒนาตามศักยภาพของตน (need for self actualization) ซึ่งเป็นความต้องการหนึ่งในความต้องการพื้นฐานตาม ทฤษฎีของมาสโลว์ (อ้างถึงในสุรางค์ โค้วตระกูล, 2541, 366) อธิบายว่า ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพ ที่แท้จริงของตนจะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของ ชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปราศจากที่จะเป็นคนดีที่สุภาพเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับ ตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน

ในขณะที่ประเด็นที่ 11 “ประโยชน์ของการฝึกงาน คือ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาหารายได้พิเศษ” มีทัศนคติ ในระดับปานกลางโดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 2.71 ซึ่งเป็นข้อสังเกตว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนะเกี่ยวกับ การฝึกงานเพื่อจุดประสงค์สร้างเสริมประสบการณ์ เป็นหลัก โดยมองประเด็นที่เกี่ยวกับเงินค่าตอบแทนเป็น เป้าหมายลำดับสุดท้าย หรือกล่าวได้ว่า การฝึกงานไม่ใช่ มุมมองการหารายได้ของนักศึกษา

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ พบว่า นักศึกษา มีทัศนคติต่อการฝึกงานในระดับมากเรียงจากกลุ่ม ชั้นปีที่ 4 กลุ่มที่นับถือศาสนาคริสต์ กลุ่มที่บิดาและ มารดามีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/อนุปริญญา หรือเทียบเท่ากลุ่มที่บิดาและมารดาไม่ประกอบอาชีพ กลุ่มที่บิดามีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท กลุ่ม ที่มารดามีรายได้ ระหว่าง 15,001-20,000 บาท และ กลุ่มที่นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนน้อยกว่า หรือเท่ากับ 3,000 บาท ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อการ ฝึกงานจำแนกตามตัวแปรชั้นปี ศาสนา วุฒิการศึกษา

ของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนของนักศึกษา มีดังนี้

3.1 ชั้นปี จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่ชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกันในประเด็นข้อที่ 2 “การฝึกงานควรจัดเป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติในระดับดีมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.59 และมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติในระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 4.15

3.2 ศาสนา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่นับถือศาสนาต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 วุฒิการศึกษาของบิดา จากการเปรียบเทียบกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่มีบิดาวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 วุฒิการศึกษาของมารดา จากการเปรียบเทียบกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่มีมารดาวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพของบิดา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นทัศนคติข้อที่ 1 “การฝึกงานเป็นกิจกรรมหลักสำคัญที่ช่วยสร้างประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชา (ตามความสนใจ) ที่ศึกษา” และข้อที่ 4 “การฝึกงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาไปสู่สถานการณ์การทำงานจริง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.6 อาชีพของมารดา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกัน แต่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในประเด็นทัศนคติข้อที่ 1 “การฝึกงานเป็นกิจกรรมหลักสำคัญที่ช่วยสร้างประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชา (ตามความสนใจ) ที่ศึกษา” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนข้อที่ 2 “การฝึกงานควรจัดเป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร” และข้อที่ 4 “การฝึกงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาไปสู่สถานการณ์การทำงานจริง” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 รายได้ของบิดา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่บิดามีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.8 รายได้ของมารดา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่มารดา มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันเพียง 1 ข้อ คือ ทัศนคติข้อที่ 12 “นักศึกษาฝึกงานจะเป็นผู้เชื่อมโยงช่องว่างระหว่างสถาบัน การศึกษากับสถานประกอบการให้ประสานสัมพันธ์กัน” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.9 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนของนักศึกษา จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฝึกงาน พบว่า นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษาในกลุ่มชั้นปีอาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา มีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกันในบางประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อพิจารณากลุ่มนักศึกษาที่ชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในประเด็น “การฝึกงานควรจัดเป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร” โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้ศึกษารายวิชาและรับรู้ประสบการณ์ตามหลักสูตรที่เปิดสอนมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 อีกทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กำลังจะสำเร็จการศึกษาและใกล้จะก้าวสู่ชีวิตการทำงานจริง จึงเป็นเหตุผลผลักดันให้นักศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น จนมองเห็นถึงความจำเป็นและต้องการให้การฝึกงานควรจัดเป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องแนวคิดทฤษฎี ERG ของ Alderfer (อ้างถึงในณัฐพันธ์ เชนันท์ และฉัตยาพร เสมอใจ, 2547, 193-195) ว่า ความต้องการของบุคคลที่ประกอบด้วยความต้องการ 3 กลุ่มคือ การดำรงอยู่ ความสัมพันธ์ และความก้าวหน้า โดยบุคคลจะมีอัตราส่วนของความต้องการทั้งสามแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และอาจจะปรับเปลี่ยนได้ นอกจากนี้ยังกล่าวถึง ความต้องการในแนวบูรณาการของทฤษฎีการจูงใจว่า เป็นปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและการมีชีวิตที่ดีของบุคคล ซึ่งจะเป็นแหล่งที่มาของพฤติกรรมบุคคล โดยที่กระบวนการจูงใจจะเริ่มต้นจากการที่บุคคลรับรู้ถึงความต้องการซึ่งจะทำให้เขาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองตามความต้องการนั้น ซึ่งก็จะลดแรงขับลง มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่น ๆ เกิดขึ้นใหม่และเรียงลำดับกันไป

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกันในประเด็นต่อไปนี้ ประเด็นที่ 1 “การฝึกงานเป็นกิจกรรมหลักสำคัญที่ช่วยสร้างประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชา (ตามความสนใจ) ที่ศึกษา” ซึ่งพบว่า ในกลุ่มนักศึกษาที่มีบิดาประกอบอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ คือ กลุ่มนักศึกษาที่มีบิดารับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจกับบิดาเป็นเกษตรกร/ประมง กลุ่มนักศึกษาที่มีบิดาเป็นพนักงานบริษัทหรือห้างร้านรับจ้างกับบิดาเป็นเกษตรกร/ประมง และกลุ่มนักศึกษาที่มีบิดาเป็นเจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายกับบิดาเป็นเกษตรกร/ประมง ส่วนในกลุ่มนักศึกษาที่มีมารดาประกอบอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่มีมารดาไม่ประกอบอาชีพกับมารดาเป็นเกษตรกร/ประมง มารดาข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจกับมารดาเป็นเกษตรกร/ประมง และมารดาเป็นเจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายกับมารดาเป็นเกษตรกร/ประมง โดยกลุ่มนักศึกษาที่มีบิดามารดาเป็นเกษตรกร/ประมงจะมีระดับทัศนคติต่อการฝึกงานน้อยกว่ากลุ่มนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่เป็นพนักงานบริษัทหรือห้างร้านรับจ้าง กลุ่มที่เป็นเจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มที่ไม่ประกอบอาชีพ

และประเด็นข้อที่ 4 “การฝึกงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาไปสู่สถานการณ์การทำงานจริง” มีนักศึกษาในกลุ่มบิดาประกอบอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ นักศึกษาในกลุ่มบิดารับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ บิดาเป็นพนักงานบริษัทหรือห้างร้านรับจ้าง และบิดาเป็นเจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีทัศนคติต่างกับบิดาเป็นเกษตรกร/ประมง

จากทั้ง 2 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรหรือประมงจะคุ้นชินกับลักษณะชีวิตการทำงานเกษตร/ประมง ซึ่งส่วนใหญ่จะรับรู้ความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้ประกอบอาชีพหรือปฏิบัติงานน้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อมูลที่เชื่อมโยงทางด้านการศึกษา หรือข้อมูลความเคลื่อนไหวทางด้านธุรกิจจึงอาจจะส่งผลให้นักศึกษาในกลุ่มดังกล่าวมีความกระตือรือร้นและพิจารณาให้ความสำคัญที่เกี่ยวกับการฝึกงานซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ 1 และ 4 น้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ และมีข้อสังเกตว่า นักศึกษาที่มาจากครอบครัว หรือกลุ่มอาชีพที่ตนเองได้สัมผัสใกล้ชิดโดยเฉพาะอาชีพของบิดามารดา จะส่งผลถึงการได้รับแนวคิดทัศนคติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องข้อมูลสนับสนุนแนวคิดของแบนดูรา (อ้างถึงในจิราพร เต็งไตรรัตน์ 2542, 136) ว่า พฤติกรรมของบุคคลเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการ

เลียนแบบ (observational หรือ modeling learning) โดยสิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่า ๆ กัน ผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน เนื่องจากการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม

4. ความต้องการฝึกงานของนักศึกษา

4.1 แนวทางการพิจารณาและความต้องการฝึกงานของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการภายนอกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.90 และมีนักศึกษาเคยฝึกงานวิชาชีพในสถานประกอบการภายนอกร้อยละ 63.10 โดยเคยฝึกงานในปีการศึกษา 2546-2548 ในสถานที่ต่างๆ เช่น ศูนย์ข่าวอิศรา สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และบริษัทของเอกชนต่าง ๆ สำหรับกรณีที่นักศึกษาเคยฝึกงานและยังมีความต้องการฝึกงานเพิ่มอีกร้อยละ 46.4 ของจำนวนนักศึกษาที่เคยฝึกงานทั้งหมด

ส่วนในประเด็นความต้องการฝึกงานในสาขาที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่า นักศึกษามีความต้องการฝึกงานร้อยละ 82.14 และไม่ต้องการฝึกงานทางสาขาที่กำลังศึกษาอยู่ร้อยละ 4.76 โดยให้เหตุผลเกี่ยวกับความต้องการฝึกงานต่างจากสาขาที่กำลังศึกษาว่า กำลังจะสำเร็จการศึกษา มีความสนใจหาความรู้ใช้ความรู้ในด้านอื่น ต้องการเรียนรู้สายงานด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เรียนรู้ระบบการทำงานขององค์กรอื่นๆ และต้องการหาประสบการณ์ใหม่

หากสังเกตเฉพาะการให้ความสำคัญของสถานที่ฝึกงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสถานที่ฝึกงานในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 61.90 ทั้งนี้ประเภทงานที่นักศึกษาต้องการฝึกปฏิบัติมากที่สุดคือ งานออกแบบและผลิตสื่อทางโทรทัศน์ร้อยละ 27.40 รองลงมาเป็นงานประชาสัมพันธ์และโฆษณาคิดเป็นร้อยละ 26.20

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสถานที่

ฝึกงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานด้วยตนเองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.4 รองลงมาเลือกตัดสินใจด้วยความคิดเห็นของอาจารย์ บิดามารดา นอกจากนี้ ในกรณีเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว และหากมีโอกาสเลือกอาชีพส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพอิสระมากที่สุดร้อยละ 35.70 รองลงมาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชน ศึกษาต่อ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับราชการ ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 25.00 10.70 7.10 และ 6.00 ตามลำดับ

4.2 ความต้องการพัฒนาตนเองในการฝึกงานของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเลือกเรียงจัดอันดับความสำคัญของความต้องการพัฒนาตนเองจากการฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน พบว่า

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดตามอันดับดังนี้

อันดับที่ 1	“ความรู้ความสามารถที่ตรงกับอาชีพ” ร้อยละ 32.14
อันดับที่ 2	“ความรู้ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์” ร้อยละ 36.90
อันดับที่ 3	“ความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน” ร้อยละ 38.10
อันดับที่ 4	“ความสามารถในการจัดระบบการทำงาน” ร้อยละ 38.10
อันดับที่ 5	“ความรู้ความเข้าใจในหลักการแนวคิด ทฤษฎีในการประกอบวิชาชีพ” ร้อยละ 52.38

ด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงาน นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดตามอันดับดังนี้

อันดับที่ 1	“ความเชื่อมั่นในตนเอง” ร้อยละ 14.29
อันดับที่ 2	“ความมีมนุษยสัมพันธ์” ร้อยละ

	20.24	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเลือกเรียงจัด
อันดับที่ 3	“ทักษะในการสื่อสาร (การพูด การเขียน การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน)” ร้อยละ 14.29	อันดับความสำคัญของเหตุผลของการเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเลือกสถานที่ฝึกงานในแต่ละอันดับ คือ อันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 นักศึกษาให้ความสำคัญเลือกสถานที่ฝึกงานในประเด็นเหมือนกันคือ “ได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.76 และ 28.57 ตามลำดับ ส่วนอันดับที่ 3 และอันดับที่ 4 ให้ความสำคัญเลือกสถานที่ฝึกงานในประเด็นเหมือนกันคือ “เป็นแหล่งฝึกงานที่ได้ทำประโยชน์โดยตรงแก่สังคม” คิดเป็นร้อยละ 20.24 และ 23.81 ตามลำดับ และอันดับที่ 5 เลือก “เป็นสถานประกอบการที่ตั้งอยู่เหมาะสมสะดวกสำหรับการเดินทางไปทำงาน” คิดเป็นร้อยละ 23.81
อันดับที่ 4	“ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน” ร้อยละ 13.10	
อันดับที่ 5	“ทักษะทางคอมพิวเตอร์” ร้อยละ 13.10	
ด้านคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุดในตามอันดับดังนี้		
อันดับที่ 1	“ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน” ร้อยละ 40.48	
อันดับที่ 2	“การตรงต่อเวลา” ร้อยละ 40.48	
อันดับที่ 3	“ความซื่อสัตย์” ร้อยละ 38.10	
อันดับที่ 4	“การให้เกียรติเคารพสิทธิส่วนบุคคลรักษาความลับ” ร้อยละ 38.10	
อันดับที่ 5	“ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ” ร้อยละ 33.33	
จะเห็นว่า ผลการเลือกจัดอันดับความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 จากทั้ง 3 ด้านของความต้องการพัฒนาตนเองจากการฝึกงาน คือ “ความรู้ความสามารถที่ตรงกับอาชีพ” “ความเชื่อมั่นในตนเอง” และ “ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน” ให้ข้อสังเกตว่า นักศึกษาได้เห็นความสำคัญในการเตรียมพร้อมที่จะก้าวสู่สังคมการทำงานในอนาคตอันใกล้นี้ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อความสนับสนุนเกี่ยวกับความต้องการในแนวทฤษฎี ERG ของ Alderfer (อ้างถึงในณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และฉัตยาพร เสมอใจ, 2547, 193-195) ว่า ความต้องการของบุคคลที่ประกอบด้วยความต้องการ 3 กลุ่ม คือ การดำรงอยู่ ความสัมพันธ์ และความก้าวหน้า โดยบุคคลจะมีอัตราส่วนของความต้องการทั้งสามแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ และอาจจะปรับเปลี่ยนได้		
4.3 เหตุผลของการเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา		
จากเหตุผลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงภาวะการเตรียมความพร้อมเพื่อการฝึกงานโดยนักศึกษาให้ความสำคัญกับสถานที่ฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงขับและความต้องการจำเป็น ในความหมายของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, 226-227 อ้างอิงจาก Maslow, 1943) ได้อธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการทางกายภาพ คนเรามากจะต้องสนองความต้องการทางร่างกาย ซึ่งเป็นความต้องการเบื้องต้น ได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก และการยอมรับ และความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต กล่าวคือ เหตุผล “ได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่” มีความสอดคล้องกับ “ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต” ส่วนเหตุผล “เป็นแหล่งฝึกงานที่ได้ทำประโยชน์โดยตรงแก่สังคม” มีความสอดคล้องกับ “ความต้องการความรักและการยอมรับ” และเหตุผล “เป็นสถานประกอบการที่ตั้งอยู่เหมาะสมสะดวกสำหรับการเดินทางไปทำงาน” มีความสอดคล้องกับ “ความต้องการความปลอดภัย”		
ข้อเสนอแนะ		
1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย		
1.1 การเลือกสถานที่ฝึกงานควรมีการสนับสนุน		

ดังนี้

- 1) การเลือกสถานที่ฝึกงานควรสอบถามความต้องการนักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อจัดสถานที่ฝึกงานให้ตรงตามต้องการความสนใจมากที่สุด
- 2) การเลือกสถานที่ฝึกงานควรพิจารณาตามความรู้ความสามารถของนักศึกษา เพื่อจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานได้เหมาะสมกับการทำงานในสถานที่ฝึกงานได้อย่างเต็มกำลังความสามารถของนักศึกษา
- 3) สถานที่ฝึกงานควรเป็นแหล่งสำคัญต่อการแสดงศักยภาพของนักศึกษาฝึกงาน
- 4) ควรให้ผู้ที่ต้องฝึกงานเป็นผู้ตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงาน
- 5) สถานที่ฝึกงานต้องเป็นแหล่งที่เปิดโอกาสรับความคิดเห็นจากนักศึกษาฝึกงาน และเป็นองค์กรที่ยินดีที่ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับฝึกงานอย่างแท้จริง
- 6) การจัดดูงานหรือทัศนศึกษาออกสถานที่ตามองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของผู้เรียน และยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ฝึกงาน อีกทั้งสามารถช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจและรู้ถึงความต้องการของตนเอง เพื่อเลือกอาชีพหรือการทำงานในอนาคต

1.2 การแนะนำแหล่งฝึกงานให้แก่ นักศึกษาควรมีการสนับสนุนดังนี้

- 1) ควรจัดทำเอกสารแนะนำองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ฝึกงานอย่างครอบคลุมถึงองค์กรขนาดเล็ก เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้รับรู้รายละเอียดก่อนตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานได้ครอบคลุม ไม่ควรแนะนำเฉพาะองค์กรขนาดใหญ่เพราะจะเป็นที่รู้จักทั่วไปอยู่แล้ว
- 2) ควรจะมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนไปฝึกงาน เช่น การจัดอบรมเกี่ยวกับการฝึกงานเบื้องต้น
- 3) ควรแนะนำนักศึกษาให้ค้นหาตนเองเกี่ยวกับความสนใจและต้องการฝึกงานก่อน เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ทำงานและสามารถทำงานได้จริง
- 4) ควรจัดนิทรรศการหรือแนะนำแหล่งฝึกงานให้แก่ นักศึกษาในหลายรูปแบบ

1.3 การจัดแหล่งฝึกงานให้แก่ นักศึกษาควรมีการสนับสนุนดังนี้

- 1) ควรจัดนักศึกษาให้ได้ฝึกงานตรงสายงานวิชาชีพตามที่เลือกสถานที่ฝึกงานไว้ให้มากที่สุด
- 2) ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้ฝึกงานในหลายแหล่งงาน เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์หลายลักษณะประสบการณ์
- 3) ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการฝึกงานในสถานประกอบการที่อยู่ในส่วนภูมิภาคตามแหล่งภูมิลำเนาของนักศึกษาสนใจ โดยไม่เน้นเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร
- 4) ควรจัดให้มีการฝึกงานเพิ่มเติมในช่วงปิดภาคเรียน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการจากสถานประกอบการที่ได้รับนักศึกษาฝึกงาน ความต้องการแรงงานของสถานประกอบการที่ได้รับนักศึกษาฝึกงาน และการฝึกงานของนักศึกษามีผลกระทบต่อการทำงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารอ้างอิง

- กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- คณะวิทยาการสื่อสาร. (2548). หลักสูตร. (ออนไลน์). มีที่: www.comm-sci@bunga.pn.psu.ac.th. สืบค้นเมื่อ: 10 สิงหาคม 2548.
- จิราพร เต็งไตรรัตน์. (2547). จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และจิตยาพร เสมอใจ. (2547). การจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- พาสนา จุฬรัตน์. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2548). **คู่มือการการศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2549**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. คณะวิทยาการสื่อสาร. (2548). **คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. ปัตตานี: คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สายชนม์ สัจจจาณีตย์. (2547). **รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้จ้างงานที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร**. นครปฐม: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สบสันต์ อุตกฤษฎ์ และคณะ. (2535). **รายงานวิจัยเรื่องการจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีความสามารถในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2542). **สถิติธุรกิจ**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2536). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544)**. กรุงเทพฯ: อรรถพลการพิมพ์.

